



زىكئىشانى زارۋىكان

د. عارف جىتۈ

گەلەك جاران ژ نىشكەكى ڧە زىكى زارۋىكى دئىشيت و دكەتە گرى و ژ بەر ناحەوييت، د پرانيا جاران دا دايباب چ ژى نزانن و نەشىن چ بىكەن چىكو زارۋىك ھەست ب ئىشانى دكەت و دايباب چ نىشانىن ديار و بەرچاڧ لى نابىنن. ژ بەر ڧى چەندى ژى ڧەرە دايباب گرنگىي بدەنە زىكئىشانى زارۋىكى خوە و زوو بگەھىننە نك نوژدارى بىپۇر.

گەلەك جاران ئەڧ جۆرە زىكئىشانە ژ نىشكافە پىدڧى ب نىشتەرگەريى دبىت و زوو بەيتەكرن دا خرابتر لى نەھىت. حالەتەن مينا رويڧىكا كۆرە، لىكسواربونا رويڧىكا، كولبوونا زمرەندى و بۆريين وى، پەقىنا كولكا ھەرسى و برىنداربونا خالخالكى.. ھتد. پىدڧى ب دەستىۋەردانەكا ب لەزا نىشتەرگەريى يە، ڧان حالەتان ژى ھندەك نىشانىن بەرچاڧ ھەنە كو سەرنجا دايبابان رادىكيشن وەكو ڧەرەشيان، ژ نىشكەكى ڧە زىك دودرمىت، رەق دبىت و ب دەستكرنى ئىشان زىدەتر لى دەھىت. ژبلى ڧان حالەتان گەلەك حالەتەن دى يىن زىكئىشانى دژوار ھەنە، مينا كولبوونا رويڧىكا، تىڧو، كولبوونا مىلاكا رەش، كولبوونا پەنكرىاسى، ڧەبىزى، كولبوونا بۆريين مىزى و ھندەك جاران ژى كولبوونا پشان، و ژەراۋىبوونا ب خوارنى ژى دبىتە ئەگەرى زىكئىشانى، د ڧان حالەتان دا پىدڧى ب نەشتەرگەريى ناكەت.

جۆرەكى دى يى زىكئىشانى ھەيە دبىژنى زىكئىشانى كەڧنار يان يا دودمريژ، كو بۆ ماۋەيەكى درىژ ب بەردەوامى يان دەم بۆ دەمى زىكى زارۋىكى دئىشيت، ئەڧ حالەتە ژى د گرنگن و ڧەرە ڧەحس بۆ زارۋىكى بەيتەكرن. ھەر چەوا بىت زىكئىشان چ دژوار بىت يان كەڧنار، حالەتەكى گرنگە و ڧەرە دايباب بلەز بگەھىننە نك نوژدارى و ڧەحسا بۆ بىكەن. ھەر دەمى نەخۋشى دەھىتە دەسنىشانكرن چارەسەركرنا وى زووتر و ب ساناهىترە.